

Dansk økonomi april 2001

Økonomisk vækst på 2,9 pct. i 2000

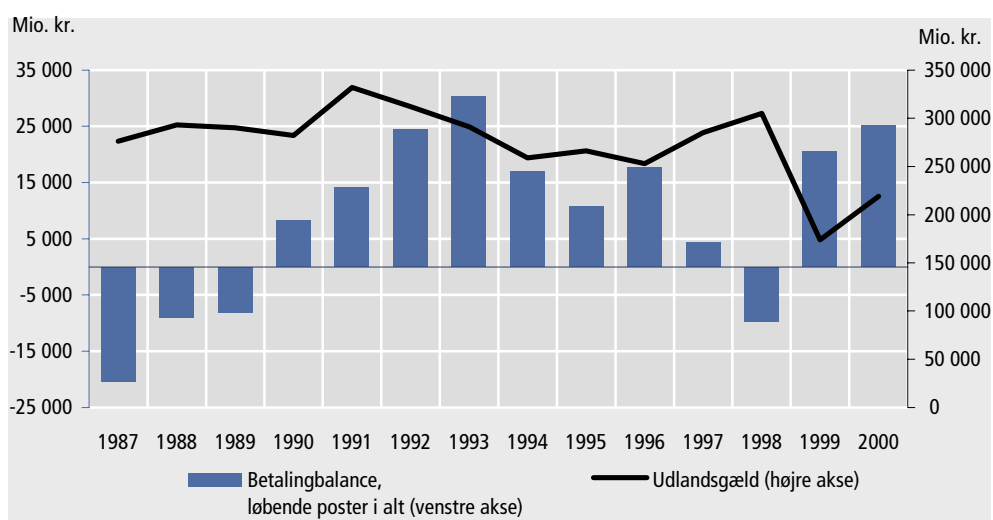
<i>BNP stiger med 0,6 pct. i 4. kvartal og 2,9 pct. for året 2000</i>	Fra 3. til 4. kvartal stiger det reale BNP med 0,6 pct., når der korrigeres for sæsonudsving. Målt i forhold til samme kvartal sidste år vokser det <i>ikke-sæsonkorrigerede</i> reale BNP med 2,4 pct. Væksten i 4. kvartal trækkes af nettoeksporten, mens faste investeringer og det private konsum falder. For året 2000 stiger BNP med 2,9 pct. Året er præget af kraftig investeringsaktivitet og afdæmpet forbrugsefterspørgsel.
<i>Året 2000: Høj investeringsaktivitet</i>	Trods den svage udvikling i forbrugsefterspørgslen øges den reale vækst i BNP med 2,9 pct. i 2000. Den økonomiske aktivitet er præget af høj vækst i investeringer samt im- og eksport. De faste investeringer stiger med 11,2 pct., navnlig med markante stigninger i maskiner, transportmidler og øvrige bruttoinvesteringer, der hovedsagelig udgøres af software. Bygge- og anlægsinvesteringerne stiger mindre kraftigt, men udviser stor aktivitet i begyndelsen af året pga. udbedringer af skader efter orkanen i december 1999.
<i>Overskud på betalingsbalancen på 3,0 mia. kr.</i>	I perioden december 2000 – februar 2001 er overskuddet på betalingsbalancen 3,0 mia. kr. (månedsgennemsnit) og dermed 2,1 mia. kr. højere end i samme tremåneders periode sidste år.
<i>Stigning i overskuddet for varer og tjenester</i>	Stigningen i overskuddet skyldes hovedsageligt en forbedring af tjenestebalancen på 2,0 mia. kr.
<i>Året 2000: Overskud på betalingsbalancen</i>	Overskuddet på betalingsbalancens løbende poster er i 2000 på 25,1 mia.kr. – hvilket er en stigning på 4,5 mia. kr. i forhold til året før.
<i>Mindre beskæftigelsesfald</i>	Beskæftigelsen falder med 2.700 personer i 4. kvartal. I de private byerhverv aftager beskæftigelsen med 700 personer, og den offentlige beskæftigelse falder med 2.100 personer.
<i>Stat og kommuner på linie med lønstigningstakten i den private sektor</i>	Den årlige lønstigningstakt er uændret i den private sektor i 4. kvartal, og med en stigning på 3,8 pct. og 4,4 pct. er lønstigningstakten for statsansatte og kommunalt ansatte nu på linie med den private sektor.
<i>Forbrugerforventninger</i>	Forbrugernes tillid til fremtiden er faldet en smule fra 1 point i februar til 0 point i marts.
<i>Industriens forventninger</i>	Industriens forventninger frem til maj er stigende. Dermed brydes den vigende tendens der har været set de tre foregående måneder.
<i>Byggeriets forventninger</i>	Udviklingen i byggebranchens forventninger til de næste tre måneder er markant faldende i marts. Den sæsonkorrigerede konjunkturindikator for bygge og anlægsbranchens forventninger er faldet fra -5 i februar til -10 i marts.
<i>Serviceerhvervenes forventninger</i>	Serviceerhvervenes forventninger til nærmeste fremtid er fortsat positive for både omsætning og beskæftigelsen. Den sammensatte indikator er steget fra 14 i februar til 21 i marts.
<i>Renten</i>	Den effektive obligationsrente faldt en smule i 1. kvartal 2001 i forhold til 4. kvartal 2000 og ligger i marts 2001 på 4,95 pct. p.a., hvilket er det laveste niveau siden marts 2000.

Stigning i udlandsgælden

Overskud på betalingsbalancen, men udlandsgælden stiger på grund af udviklingen i aktiekurserne

Overskuddet på betalingsbalancens løbende poster var i 2000 på 25,1 mia. kr. – en stigning på 4,5 mia. kr. i forhold til 1999. Det betydelige overskud på betalingsbalancen kunne dog ikke forhindre at udlandsgælden blev forøget med 44 mia. kr. – ultimo 2000 var udlandsgælden på 219 mia. kr., hvilket svarer til 16,7 pct. af BNP. Den væsentligste årsag til stigningen i udlandsgælden var faldende kurser på udenlandske aktier, imens de danske aktiekurser steg – nettoeffekten heraf var en stigning i udlandsgælden på 78 mia. kr.

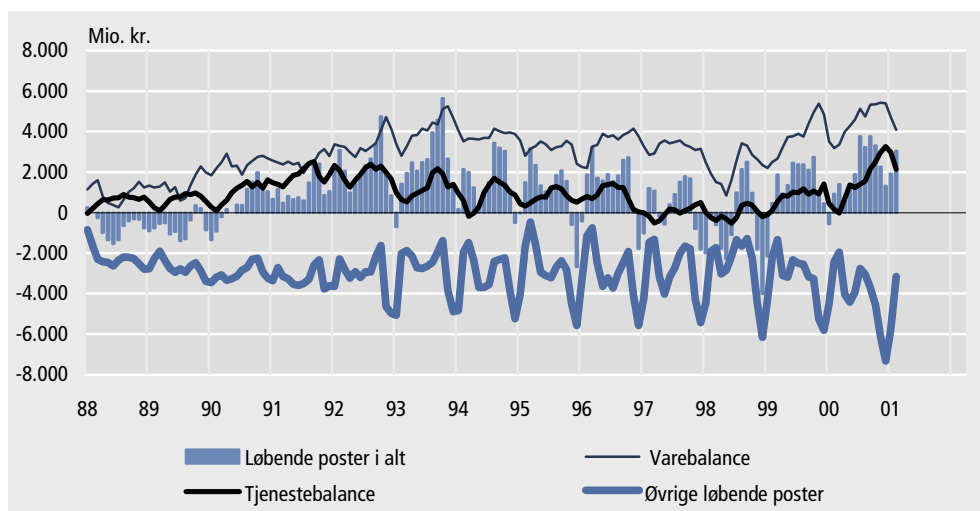
Figur 1. Udlandsgæld og betalingsbalance, 1987-2000.

Månedligt overskud på 3,0 mia. kr.

I perioden december 2000 - februar 2001 er overskuddet på betalingsbalancen 3,0 mia. kr. (månedsgennemsnit) – 2,1 mia. kr. højere end i samme tremåneders periode for et år siden.

Figur 2. Betalingsbalancens hovedposter, 3 måneders glidende gennemsnit.

Anm.: Opgørelsen af betalingsbalancen foretages fra januar 1997 efter nye principper og er derfor ikke fuldt ud sammenlignelige med tallene fra de foregående år. Fra januar 1997 betragtes Færøerne og Grønland som udland.

Stigning i overskuddet for tjenester og varer

Stigningen i overskuddet skyldes hovedsagelig en forbedring af tjenestebalancen på 2,0 mia. kr., imens varebalancen forbedres med lidt under det halve. I modsat retning trækker en forringelse af balancen for de øvrige løbende poster på 0,7 mia. kr.

Stabilt handelsbalance-overskud På handelsbalancen ("varebalancen") er det gennemsnitlige månedlige overskud på 3,9 mia. kr. i december 2000 - februar 2001 (sæsonkorrigerede værdier) – næsten uændret i forhold til den foregående tremåneders periode.

Oversigtstabel 1. Handelsbalancer og udenrigshandlen fordelt på lande og varegrupper

	December 2000 – februar 2001						
	Tyskland	Sverige	UK	Øvrige EU-lande	EU-lande i alt	Ikke-EU-lande i alt	Alle lande
	Månedsgennemsnit af sæsonkorrigerede værdier, mio. kr.						
Handelsbalance, ekskl. skibe	324	1 016	799	-822	1 317	2 570	3 887
	Sæsonkorrigerede værdier, procentvis ændring i forhold til foregående 3 måneder						
Import, ekskl. skibe mv.	-2,5	-3,9	-15,7	1,5	-2,9	-1,7	-2,5
Varer til erhvervene (01-30 + 37-42)	-0,6	0,3	-18,3	1,0	-2,5	4,5	-0,9
Personbiler (46)	-2,6	43,7	-2,3	27,2	11,8	23,9	13,8
Varer til forbrug (47-53)	-1,8	-0,2	5,3	-2,0	-1,0	-2,1	-1,4
Brændselsstoffer mv. (32-36)	-6,5	-15,7	-46,1	35,3	-14,4	-28,1	-24,6
Andre varer (43 + 45 + 54)	-16,3	-37,5	-49,2	12,1	-18,1	37,2	-6,9
Eksport, ekskl. skibe mv.	6,6	1,5	-8,4	-8,6	-2,4	-3,8	-2,9
Landbrugsprodukter (01-32)	4,5	8,3	9,8	-0,2	4,6	-8,7	-0,8
Maskiner og instrumenter (68)	10,4	18,3	-13,5	-4,4	1,8	-2,2	0,2
Øvrige industriprodukter (41-67,69-72)	7,4	9,1	4,1	-5,0	2,9	-3,2	0,7
Brændselsstoffer mv. (85)	-19,5	-39,3	-45,7	-46,8	-41,4	40,5	-35,8
Andre varer (82 + 84 + 86)	10,5	19,1	0,5	11,8	11,4	-19,6	0,9

Anm.: Opgørelsen af udenrigshandelsstatistikken foretages efter lidt andre principper end varehandlen i betalingsbalancen, bl.a. opgøres importen i forskellige værdiniveauer. Handelsbalancen i denne tabel er derfor ikke helt sammenlignelig med varebalancen omtalt ovenfor.

Vigende udenrigshandel Efter et par års næsten uafbrudt stigning i både import og eksport er Danmarks samhandel med udlandet nu vigende. Blandt de store samhandelspartnere er der et markant fald i importen fra UK, og i mindre omfang, et fald i eksporten til UK. Endvidere observeres et betydeligt fald i både import og eksport af brændselsstoffer, hvilket kan henføres til udviklingen i råoliepriserne, der i perioden december 2000 - februar 2001 er faldet med ca. 25 pct. i forhold til den foregående tremåneders periode.

Økonomisk vækst på 0,6 pct. i 4. kvartal 2000

BNP stiger med 0,6 pct. i 4. kvartal Det reale BNP stiger med 0,6 pct. fra 3. til 4. kvartal, når der korrigeres for sæsonudsving. Målt i forhold til samme kvartal sidste år vokser det ikke-sæsonkorrigerede reale BNP med 2,4 pct. Væksten i 4. kvartal trækkes af nettoeksporten, mens faste investeringer og det private konsum falder.

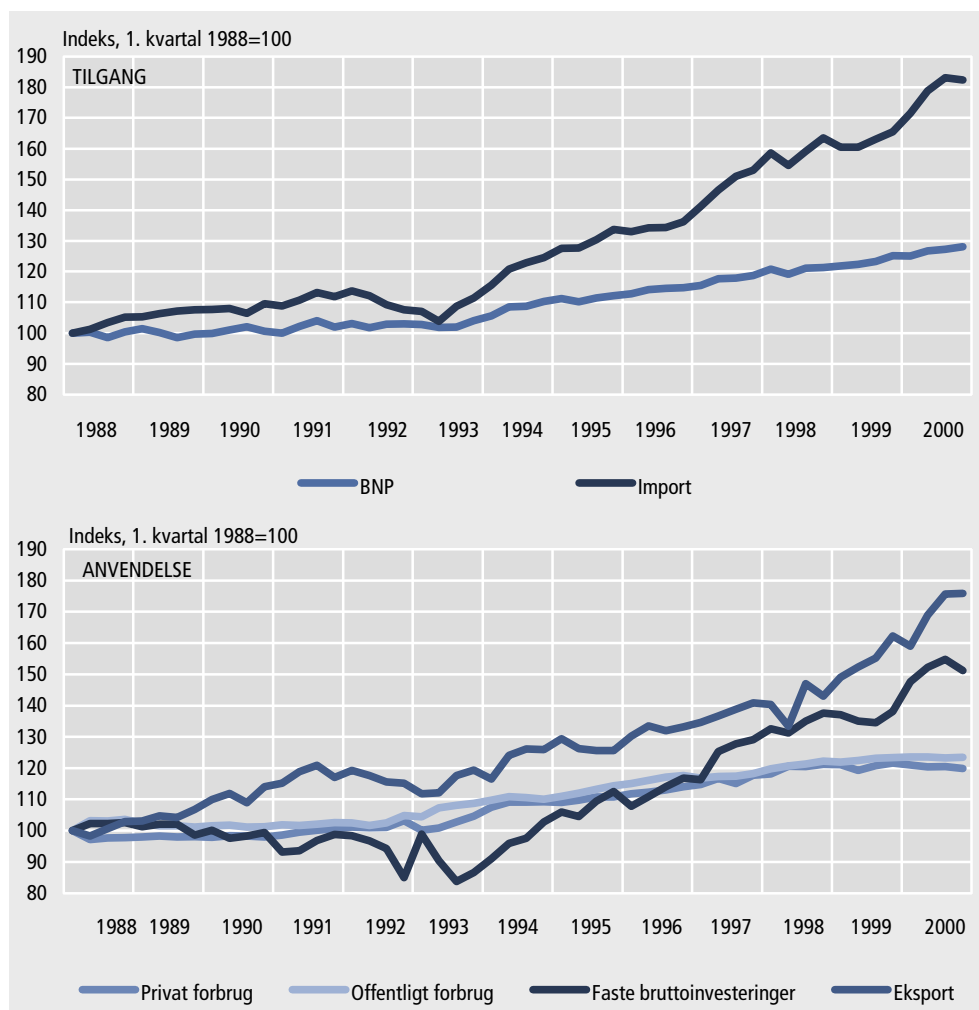
Investeringerne falder i 4. kvartal Den kraftige investeringsvækst dæmpes mod årets slutning, hvor investeringerne falder med 2,4 pct. i 4. kvartal, når der korrigeres for sæsonudsving, hvilket især skyldes et betydeligt fald i investeringer i byggeri og anlæg. Investeringer i maskiner, transportmidler mv. mindskes med 1,2 pct., mens øvrige faste bruttoinvesteringer, der hovedsagelig udgøres af software, stiger med 13,4 pct.

Fald i konsumet I 4. kvartal falder det private konsum med 0,6 pct. Anskaffelse af køretøjer mindskes med 8,8 pct., og bidrager fortsat væsentligt til nedgangen i det private konsum. Forbruget af øvrige varer aftager med 2,1 pct., mens tjenester stiger med 1,5 pct. Det offentlige konsum er stort set uændret med en vækst på 0,1 pct.

Positivt bidrag fra udenrigshandelen Importen falder med 0,4 pct., mens eksporten stiger med 0,1 pct. Samlet bidrager udlandets nettoefterspørgsel positivt til den økonomiske vækst i 4. kvartal.

Mindre beskæftigelsesfald Beskæftigelsen falder med 2.700 personer i 4. kvartal - henholdsvis med 700 i private byerhverv og med 2.100 personer indenfor offentlige beskæftigelse.

Figur 3 Forsyningsbalance, sæsonkorrigerede værdier i 1995-priser

Økonomisk vækst på 2,9 pct. i 2000

Året 2000 Med en økonomisk vækst på 2,9 pct. i 2000 er den økonomiske fremgang, målt ved den reale stigning i BNP, tilbage på højde med væksten i perioden 1994-1998, hvor BNP steg med minimum 2,5 pct. om året. Den økonomiske aktivitet i 2000 er præget af kraftig investeringsaktivitet, høj vækst i im- og eksport samt afdæmpet forbrugs efterspørgsel.

Indenlandsk efterspørgsel præget af høj investeringsaktivitet...

Dansk økonomi er i 2000 domineret af høj vækst i de faste bruttoinvesteringer, der med et vækstbidrag på 2,4 pct. primært trækker den økonomiske vækst. Erhvervenes faste bruttoinvesteringer stiger med 11,2 pct., navnlig med markante stigninger i maskiner, transportmidler og øvrige bruttoinvesteringer. Bygge- og anlægsinvesteringerne stiger mindre kraftigt, men væksten var høj i begyndelsen af året pga. udbedringer af skader efter orkanen i december 1999.

...og kraftigt afdæmpet forbrugsefterspørgsel

Med et mindre fald på 0,2 pct. i 2000 fortsætter den opbremsning af det private konsum, der begyndte i 1999. Det er især det meget kraftige fald i anskaffelse af køretøjer på 25,0 pct., der gennem hele året påvirker det private konsum i negativ retning, og med et vækstbidrag på - 0,1 pct. bidrager det private konsum for første gang siden 1989 negativt til den økonomiske vækst. Ses bort fra anskaffelse af køretøjer øges den resterende del af konsumet med 1,2 pct., og efterspørgslen er primært rettet mod varige varer og tjenester. Væksten i det offentlige konsum aftager i 2000 og stiger beskedent med 0,6 pct. Vækstbidraget fra det offentlige konsum er 0,2 pct.

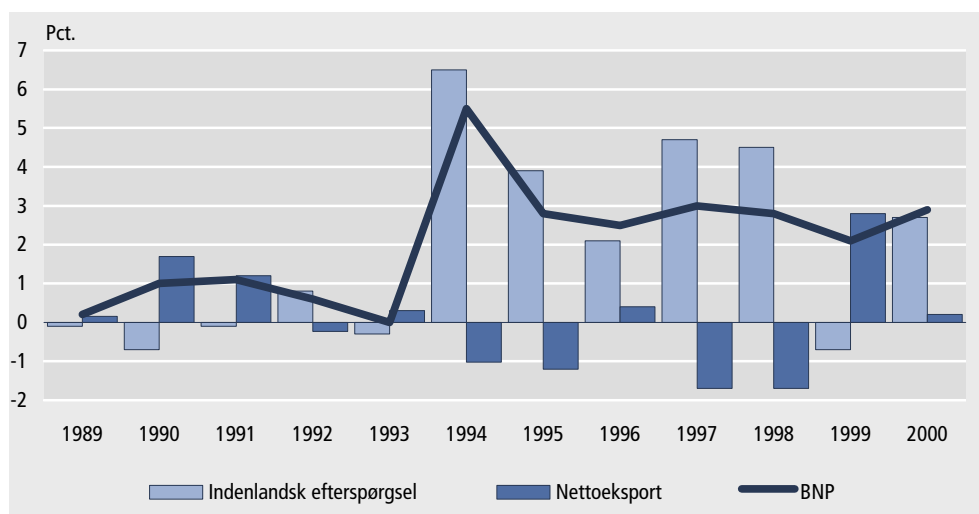
Positivt men beskedent vækstbidrag fra nettoeksport og lagerforøgelser

Væksten i både im- og eksporten er stor i 2000. Med en stigning på 10,2 pct. tager importen til i 2000 set i forhold til importvæksten i 1999 på 2,2 pct. Eksporten stiger med 9,8 pct. og er dermed fuldt på højde med eksportstigningen i foregående år. Trods et stort vækstbidrag fra eksporten på 3,8 pct., bidrager nettoeksporten kun beskedent med 2,3 mia. til den økonomiske vækst, idet importens vækstbidrag er på - 3,6 pct. Virksomhedernes investeringer i lagerforøgelser bidrager positivt til den økonomiske vækst med et vækstbidrag på 0,3 pct.

Svag vækst i beskæftigelsen

I 2000 stiger beskæftigelsen med 21.400 personer svarende til en samlet vækst på 0,8 pct. Beskæftigelsen i finansieringsvirksomhed mv. og forretningsservice samt i bygge- og anlægsvirksomhed stiger med henholdsvis 18.024 og 5.800 personer, mens industriens beskæftigelse falder med 3.400 personer. I offentlig forvaltning og service er beskæftigelsen stort set uændret.

Figur 4. Bidrag til vækst i BNP

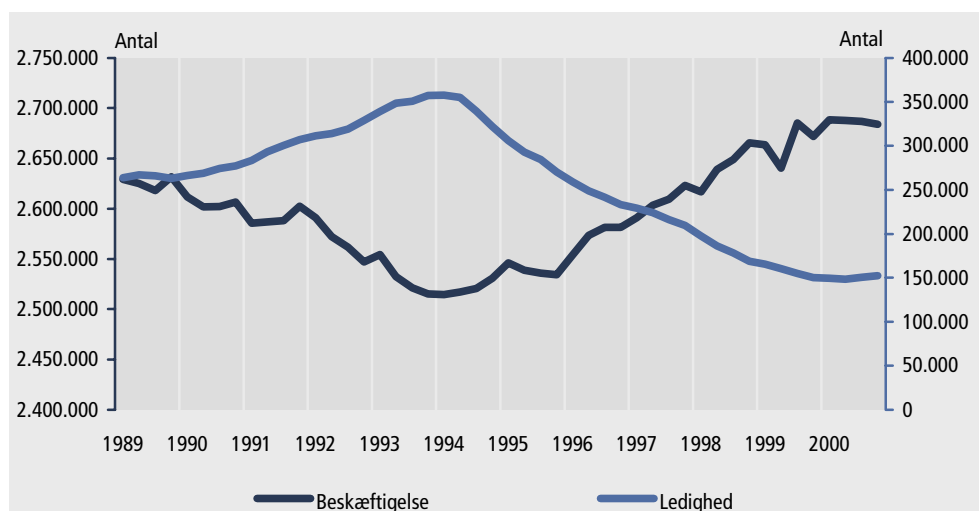

Mindre stigning i ledigheden

Ledigheden stiger og beskæftigelsen falder i 4. kvartal

I 4. kvartal 2000 er der gennemsnitligt 152.400 personer ledige, når der korrigeres for sæsonbevægelser. Ledigheden er dermed steget med ca. 2.000 personer i forhold til foregående kvartal. I februar 2001 er ledighedsprocenten 5,4 pct., hvilket svarer til gennemsnitligt 151.100 ledige personer, og en stigning på ca. 2.200 personer i forhold til januar. Beskæftigelsen falder med ca. 2.700 personer i 4. kvartal. Nedgangen ses både i private byerhverv og i den offentlige beskæftigelse.

Figur 5. Ledige og beskæftigede personer

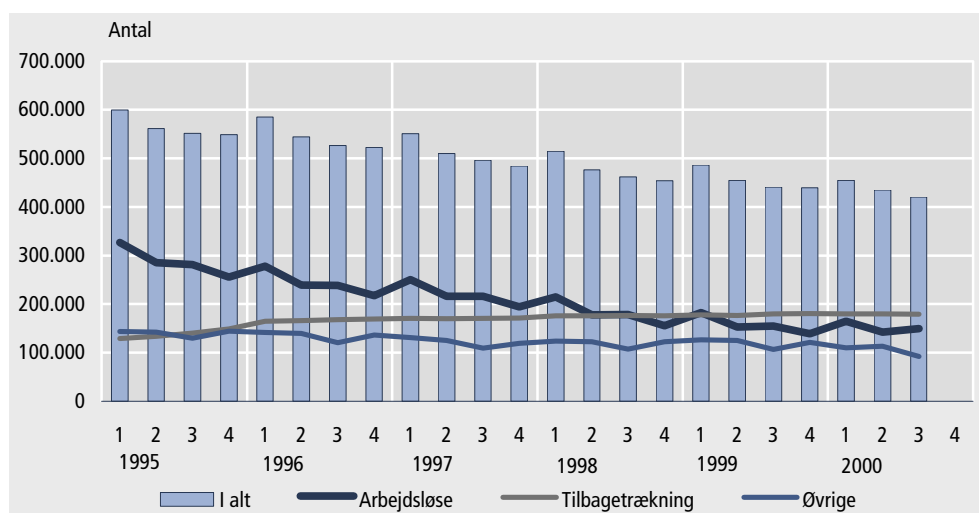
Anm. Tællingsenheden for beskæftigelse og ledighed er ikke ens. Beskæftigelsen er opgjort som antal helårspersoner, mens ledigheden er opgjort som det gennemsnitlige antal ledige.

Fald i antal personer på arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger

420.000 ude af ordinær beskæftigelse i 3.kvartal

I 3. kvartal 2000 er 420.000 personer uden for ordinær beskæftigelse (ikke-sæsonkorrigeret), hvilket svarer til 14,2 pct. af arbejdsstyrken. I forhold til 3. kvartal 1999 er der tale om et fald på 21.000 personer, som er fordelt over en bred vifte af foranstaltninger fra uddannelse, ledighed, permanent tilbagetrækning til orlov. Kun deltagelsen i integrationsuddannelse og anden aktivering er højere i 3. kvartal 2000 end i 3. kvartal 1999, hvoraf førstnævnte er en ny ordning.

Figur 6. Personer ude af ordinær beskæftigelse

Lille fald i permanent tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Arbejdsløshedens fald siden 1994 skal bl.a. ses i sammenhæng med den stigende deltagelse i forskellige arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger - især permanent tilbagetrækning i form af efterløn og overgangsydelse. Antallet af deltagere på permanent tilbagetrækning har dog stabiliseret sig i det seneste år på omkring 180.000 fuldtidspersoner, dog med et lille fald i forhold til samme periode sidste år.

Oversigtstabel 2.

Ledighed og deltagelse i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, faktiske tal og i pct. af arbejdsstyrken

	1999		2000			1999		2000		
	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.
	1 000 personer					pct. af arbejdsstyrken				
I alt	441	440	455	436	420	14,9	14,8	15,4	14,7	14,2
Ledige	155	139	165	142	150	5,2	4,7	5,6	4,8	5,0
Støttet beskæftigelse	39	39	36	37	33	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1
Orlov	29	30	28	30	27	1,0	1,0	0,9	1,0	0,9
Uddannelse	33	45	39	40	24	1,1	1,5	1,3	1,3	0,8
Integrationsuddannelse	1	1	2	0,0	0,0	0,1
Anden aktivering	6	7	7	7	7	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Tilbagetrækning	180	180	179	179	179	6,1	6,1	6,1	6,1	6,0

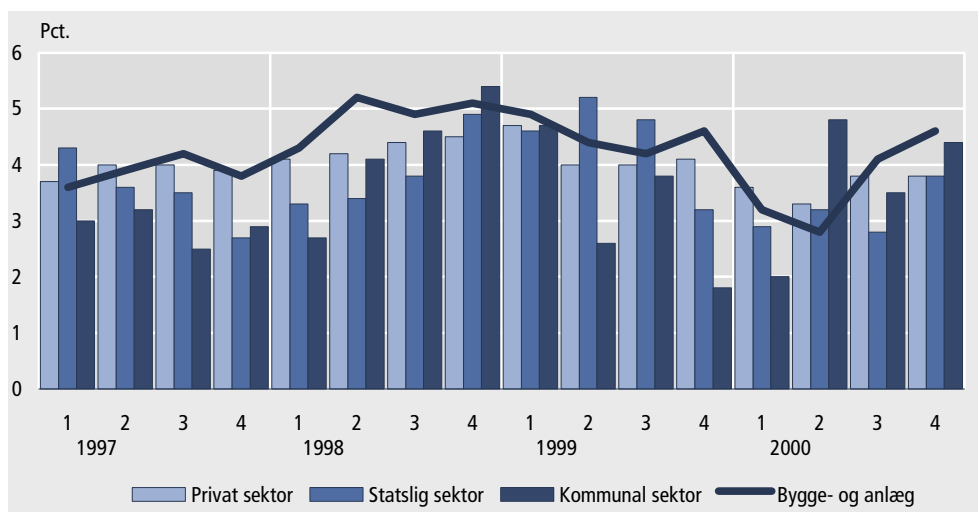
Anm. Arbejdsstyrken er opgjort som antal beskæftigede og ledige (16-66 år) pr. 1. januar 1999 inkl. modtagere af efterløn og overgangsydelse i de aktuelle kvartaler.

Bygge- og anlægsbranchen fører i lønkapløbet

Øget lønstigningstakt

Med en årlig lønstigning på 4,6 pct. i bygge- og anlægsbranchen er lønstigningstakten fortsat højere end i de øvrige brancher.

Figur 7. Lønmodtagernes fortjeneste, årlig stigning i pct.

Anm. Afgrænsningen af sektorer sker på baggrund af virksomhedernes indberetningsform. Et antal ansatte i den statslige og kommunale sektor er af denne årsag fejlplaceret set i forhold til den private sektor.

Høje lønstigninger i stat og kommuner

Lønstigningstakten i stat og kommuner er hhv. 3,8 pct. og 4,4 pct. i 4. kvartal og ligger i staten dermed på linie med den private sektor, der er på 3,8 pct. Den markant høje årsstigning i kommunerne skal ses i lyset af de lave lønstigninger i 4. kvartal 1999.

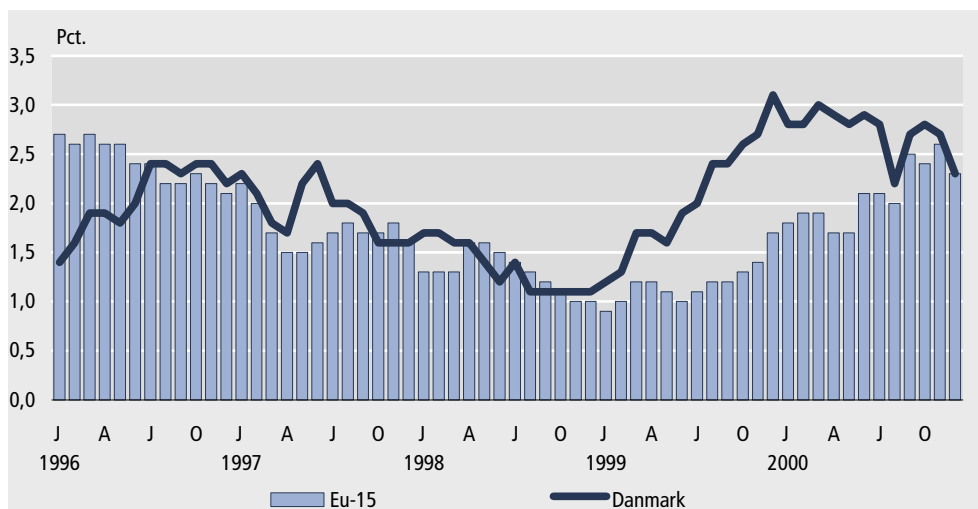
International lønudvikling

Dansk Arbejdsgiverforenings internationale lønstatistik for 4. kvartal 2000 viser årlige lønstigninger i industrien på kun 2,2 pct. i Sverige og 3,2 pct. i Tyskland og Holland (3. kvartal 2000). I Storbritannien og Finland er lønstigningstakten hhv. 4,5 og 4,3 pct. og dermed højere end den lønstigningen i den danske industri på 3,8 pct. I USA øges lønstigningstakten til 3,6 pct. i 4. kv. 2000.

Afdæmpning i den danske inflation

Den årlige prisstigningstakt i Danmark er ifølge det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) 2,3 pct. i december. Prisudviklingen i årets sidste måneder bekræfter dermed den faldende trend for inflationen gennem hele året. Stigningen i det årlige gennemsnit for HICP blev 2,7 pct.

Figur 8. EU-harmoniseret forbrugerprisindeks (HICP), årlig stigning i pct.

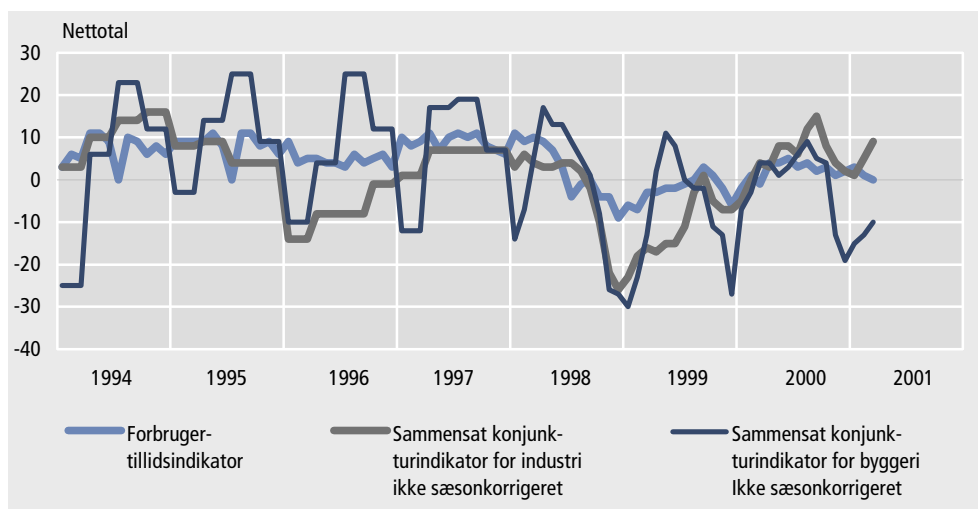

- Også faldende prisudvikling i EU* For EU som helhed afdæmpes prisudviklingen i december, og for hele 2000 blev stigningen i det årlige gennemsnit for HICP 2,1 pct. I februar 2001 er prisudviklingen 2,3 pct.
- Dansk inflation som EU-gennemsnit* Med udgangen af 2000 ligger den danske inflation for første gang siden oktober 1998 på EU-gennemsnittet. Tendensen fortsætter ind i 2001, hvor den danske prisudvikling følger EU-gennemsnittet. De danske prisstigninger er blandt de 5 laveste i EU. Det er kun Frankrig (1,4 pct.), Østrig (1,8 pct.), Sverige (1,5 pct.) og Storbritannien (0,8 pct.), der i februar har lavere prisstigninger end Danmark.

Ingen klare forventninger

- Forbrugers forventninger* Forbrugernes tillid til fremtiden falder fortsat, og dermed fortsætter tendensen, som påbegyndtes i sommeren 2000. Forbrugertilliden er faldet fra 1 point i februar 2001 til 0 point i marts 2001. I forhold til februar er det især vurderingen af landets fremtidige økonomiske situation og fordelagtigheden af at anskaffe større forbrugsgoder i fremtiden, som er faldet.
- Industriens forventninger* Industriens forventninger frem til maj 2001 er igen stigende. Dermed brydes den vigende tendens, fra de tre forgående måneder. Udviklingen dækker over en stigning i ordrebeholdningen (fra 7 til 13), faldende færdigvarelagre (fra 3 til 0), samt en stigning i forventninger til produktionen (fra 11 til 14). Konjunkturbarometeret ligger fortsat højere end på samme tid de to forudgående år. I forhold til 2000 dækker forskellen over, at ordrebeholdningen nu er meget større, ligesom der er en langt mindre opbygning af færdigvarelagre. Til gengæld er forventningerne til produktionen noget mindre.
- Byggesektorens forventninger* Udviklingen i byggebranchens forventninger til de næste tre måneder er markant faldende i marts 2001. Den sæsonkorrigerede konjunkturindikator for bygge- og anlægsbranchens forventninger er faldet fra -5 i februar 2001 til -10 i marts 2001.
- Serviceerhvervenes forventninger* Servicesektorens forventninger til den nærmeste fremtid er i marts 2001 fortsat positive for både omsætning og beskæftigelsen. Til gengæld er servicevirksomhedernes vurdering af det generelle forretningsklima negativt, dog med en vis spredning. Den sammensatte indikator steg fra 14 i februar 2001 til 21 i marts 2001. Der har dog været en vigende tendens siden oktober 2000.

Figur 9. Forventningsindikatorer

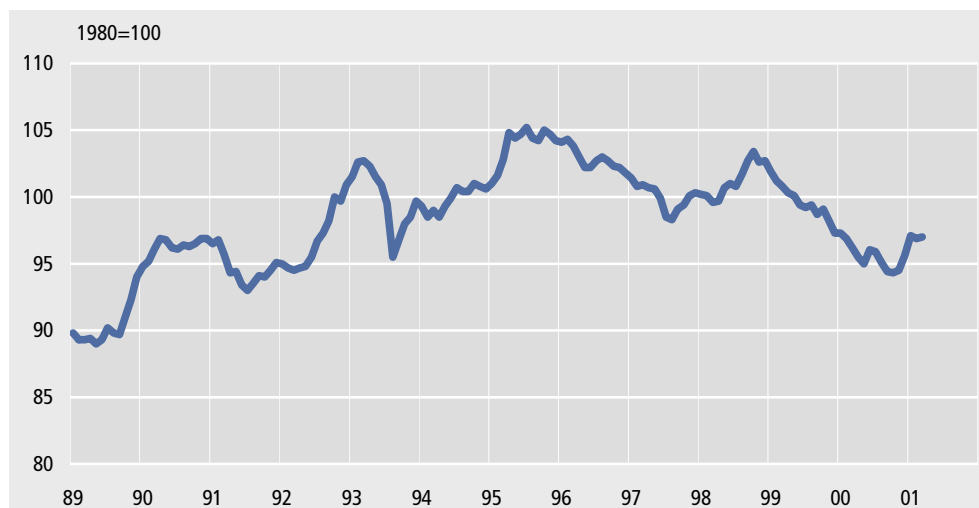

Stabil kronekurs

Stabilisering af den effektive kronekurs i 1. kvartal 2001

Efter stort set et konstant fald i den effektive kronekurs siden 4. kvartal 1998, indtrådte der en mindre stigning i slutningen af 4. kvartal 2000, der har stabiliseret sig i 1. kvartal 2001.

Figur 10. Effektiv kronekurs

Anm. Stiger den effektive kronekurs, er det ensbetydende med, at kronen i gennemsnit er blevet dyrere at købe for de lande, vi handler med, dvs. en forbedring af bytteforholdet.

Rentefaldet fortsætter

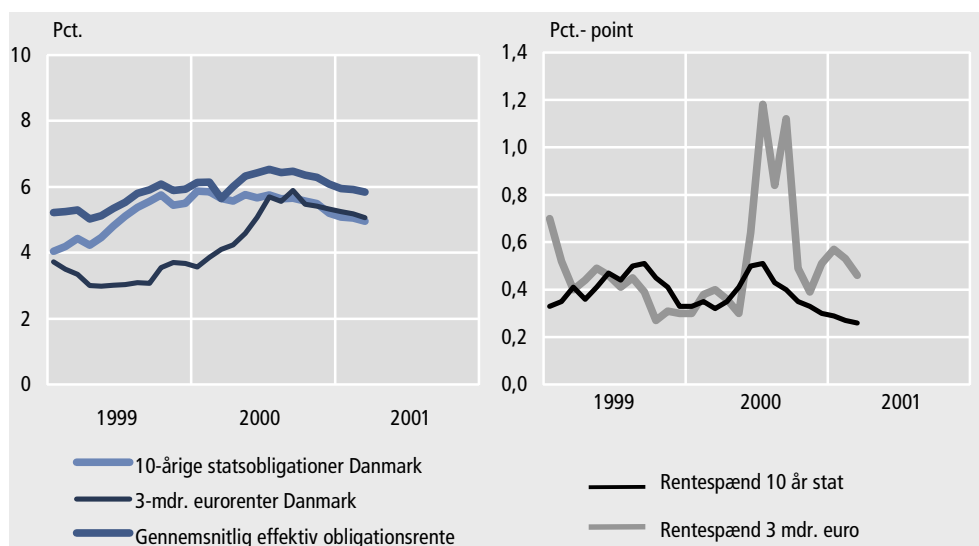
Den korte rente Efter at den korte rente i 3. kvartal 2000 steg kraftigt, indtrådte der et mindre fald i 4. kvartal 2000, som er fortsat ind i 1. kvartal 2001. I marts 2001 lå den korte danske 3-månedersrente i gennemsnit på 5,07 pct., hvilket er et fald i forhold til december på 0,26 pct. point. Den korte danske rente har dermed ikke været lavere siden juni 2000.

Det korte rentespænd Det korte rentespænd mellem det danske marked og euroområdet er efter det markante opadgående spring i 3. kvartal faldet tilbage til et niveau på omkring et halvt procentpoint. Rentespændet i 1. kvartal 2001 er fortsat noget højere end i 1. kvartal 2000. I marts 2001 er det gennemsnitlige rentespænd på den korte rente mellem Danmark og euroområdet på 0,46 pct. point.

Den lange rente Den effektive rente på danske obligationer faldt i forhold til 4. kvartal 2000 en smule i 1. kvartal 2001. I marts 2001 er den gennemsnitlige effektive obligationsrente på 5,84 pct. Dermed er renten faldet til det laveste niveau siden marts 2000.

Den effektive danske statsobligationsrente fortsætter faldet fra 4. kvartal 2000 ind i 1. kvartal 2001. I marts 2001 er den gennemsnitlige effektive statsobligationsrente på 4,95 pct. Faldet i det danske renteniveau følges op af en yderligere indsnævring af rentespændet til Tyskland, der i marts 2001 er på 0,26 pct. point. Dermed har rentespændet ikke været mindre siden juli 1998.

Figur 11. Den danske rente og rentespænd til den tyske rente og euroområdet

Anm. Indtil 1. januar 1999 er rentespændet på den korte rente vist i forhold til Tyskland - efter 1. januar 1999 er rentespændet derimod vist i forhold til euroområdet.

Fald i udlandets beholdning af danske obligationer

Udlandets beholdning af danske obligationer faldt fra 394,8 mia. kr. i 3. kvartal 2000 til 360,9 mia. kr. i 4. kvartal 2000, hvilket svarer til et fald på 8,6 pct. For de danske statsobligationer var der dog tale om en stigning på 1,9 pct.

Oversigtstabel 3.

Udlandets beholdning af børsnoterede obligationer. Nominel værdi

	1999		2000		
	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
	mia. kr.				
I alt	379,5	389,1	389,5	394,8	360,9
Staten	235,7	229,4	227,9	203,5	207,4
Andre obligationer mv. ¹	143,8	159,7	161,6	191,3	153,5

¹ Obligationsudstedende institutter, Erhvervsobligationer, Udenlandske obligationer, Repoforretninger og Euroclear.

Fokus på konkurser

Konkurser afspejler konjunkturudviklingen

Nær sammenhæng

Der er en nær sammenhæng mellem udviklingen i antal erklærede konkurser og den almindelige økonomiske udvikling (målt ved realvæksten i bruttonationalproduktet i markedspriser). I perioder med lav eller faldende BNP-vækst er der tendens til stigning i antal erklærede konkurser, mens det modsatte gør sig gældende, når væksten er høj.

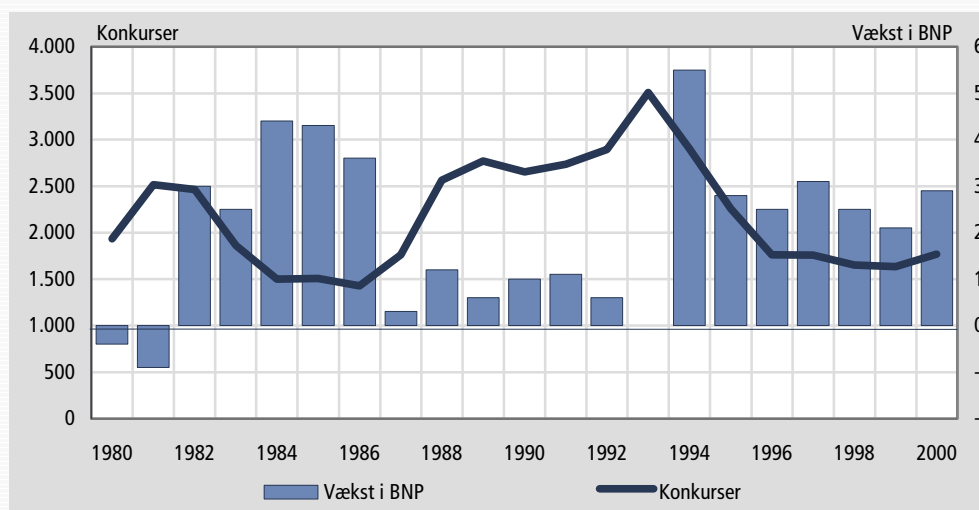
Niveauet fortsat lavt på nuværende tidspunkt

I perioden 1994 – 2000 var BNP-væksten høj eller stigende. Antallet af konkurser faldt herefter kraftigt til 1.763 i 1996, hvor niveauet kun udgjorde det halve af 1993-niveauet. Der indtrådte nu en periode med en svagt faldende BNP-vækst frem til 1999, hvor antal erklærede konkurser var 1.636. Fra 1999 til 2000 var der en svag stigning i antallet af konkurser på 135 svarende til 8 pct., men niveauet er fortsat lavt.

Den seneste udvikling: Flere konkurser

Den seneste udvikling viser en stigende tendens i antal erklærede konkurser. For 3. og 4. kvartal 2000 og 1. kvartal 2001 lå antal erklærede konkurser henholdsvis 7 pct., 18 pct. og 10 pct. over niveauet for samme periode året før.

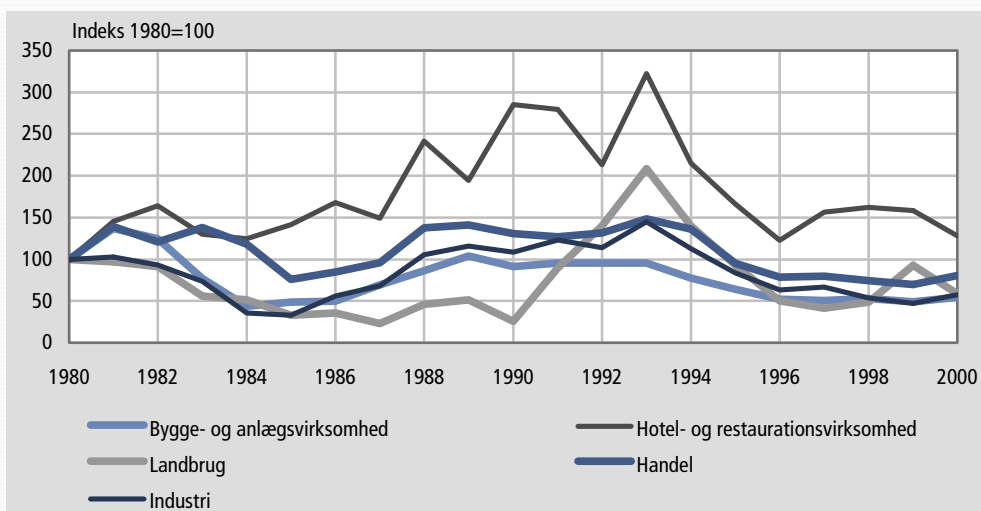
Figur 12. Antal erklærede konkurser og årlig realvækst i bruttonationalproduktet i markedspriser (pct.).

Udviklingen i antallet af konkurser forskellig fra branche til branche

To brancher, *landbrug* og *hotel- og restaurationsvirksomhed*, virker umiddelbart særligt følsomme overfor konjunkturudsving. Udviklingen for hotel- og restaurationsvirksomhed har været præget af store udsving. Antallet af konkurser var stigende fra begyndelsen af 1980'erne, indtil toppunktet blev nået i 1993. Herefter faldt antallet kraftigt indtil 1996, hvorefter der - efter en svag stigning - indtrådte en stabilisering. For landbrug faldt antal erklærede konkurser helt frem til 1990. Herefter kom der en kraftig stigning, der toppede i 1993, hvorefter der skete et kraftigt fald med lavpunkt i 1997, hvorefter udviklingen har været ujævn.

Figur 13. Antal erklærede konkurser

Konkurser flytter fra vest mod øst

Figur 14 viser, at antallet af erklærede konkurser flytter fra vest mod øst. I 1980 var fordelingen af erklærede konkurser på Hovedstadsregionen, øerne i øvrigt og Jylland henholdsvis 31, 20 og 49 pct. I 1990 var de tilsvarende tal henholdsvis 35, 21 og 44 pct. og i 2000 henholdsvis 41, 17 og 42 pct.

Figur 14. Antal erklærede konkurser fordelt på landsdele

